

ELBIR

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG ELEKTRONIKUS LAKOSSÁGI BŰNMEGELŐZÉSI INFORMÁCIÓS RENDSZER

*December havi különszám
2020.*

Ajánlások és tanácsok a kiskereskedelmi egységeket működtető tulajdonosok részére

Az érintett üzlethelyiség kialakításánál az alábbi bűnmegelőzési szempontokat ajánljuk figyelembe venni. A non-stop nyitva tartás éjszakai időszakára javasoljuk a **zárt ajtó** – lehetőleg biztonsági ráccsal ellátott – **kiadó ablakán** keresztüli kiszolgálást. Néhány most már biztonságos üzemelésűnek mondható patika esetében kiválóan bevált az a módszer, hogy a pénz átadása után kapja meg a vevő a kért árucikkeket, gyógyszereket. A kiszolgáló személy nagyobb biztonságban érezheti magát a pánik/alarm gombbal felszerelt riasztórendszer és a zárt ajtó együttes alkalmazása esetén, így a támadó fizikailag akadályoztatva van.

Amennyiben az átadóablakos megoldás kialakítása nem lehetséges, ajánlatosnak tartjuk a **távfelügyeleti** rendszerbe kapcsolt vagyónvédelmi **riasztórendszer** kiépítését, amely tartalmazza a stabil és/vagy mobil támadásjelző egységet is. Ennek jelzését egy kivonuló szolgálattal rendelkező vagyónvédelmi cég diszpécserközpontja fogadja, ahol megteszik a szükséges elsődleges intézkedéseket a rendőrség kiérkezéséig. A gyors reagálás megteremti a rendőrség azonnali intézkedési lehetőségét, és az időtényezők rövidege miatt megnő a várható eredményesség is.

Az előző eszköznél – jellegéből adódóan – kevésbé hatékony **helyi riasztórendszer** kiépítése során figyelembe kell venni, hogy rablás esetén a támadásjelző megnyomásával megszólaltatott hang vagy fényjel az elkövetőből kiszámíthatatlan reakciókat válthat ki, mint pl.: azt, hogy agresszivitása fokozódik. Ugyanakkor előfordulhat az is, hogy eláll a szándékától az elkövető.

A támadásjelző alkalmazásán túlmenően az üzlethelyiségben történt események ún. digitális rögzítésre alkalmas **kamera-rendszer** felszerelése ajánlott. Az eszköz prevenciós jelleggel bír, hisz a látható kamerának visszatartó hatása van, egy rejtett kamera pedig, az elkövető tudta nélkül képes rögzíteni az eseményeket. A bűncselekmény elkövetésének bizonyítását nagymértékben szolgálja, mivel segítséget nyújt az elkövető azonosításához. Fontos, hogy a képrögzítő egységhez ne férjen hozzá bárki. Javasoljuk, hogy a berendezést egy zárt helyiségben tárolják.

Az üzlettér magánterületnek minősül, ezért az abban való kamera elhelyezés, illetve a felvételek rögzítése során figyelemmel kell lenni az adatvédelmi szabályok betartására, mint pl. arra, hogy a technikai eszköz jelenlétére fel kell hívni a figyelmet. A kamera elhelyezésénél ügyelni kell a megfelelő beállításra.

A rablások leggyakoribb elkövetési tárgya a készpénz, ennek megszerzése megnehezíthető a különböző **időzárás**, vagy **pénzbedobós trezort tartalmazó széfek** használatával. A patikák/kisboltok tulajdonosainak javasoljuk a kereskedelmi forgalomban kapható olyan lemezszekrény beszerzését is, amelyben az alkalmazott a nagyobb címleteket be tudja tenni, de azt kinyitni csak a tulajdonos képes. Ebben az esetben a rabló csak a pénztárban található váltópénzt tudja elvinni, így a kár nagyságrendekkel kevesebb lehet. Ilyen szekrény használatát a bejárati ajtón matricával kell jelölni, hasonlóan a bankfiókok időzárás értéktárolóihoz, megelőzve ezzel a rablásokat.

Tapasztalataink szerint a zárás előtti időpont kritikus ezen objektumok esetében. Felhívjuk az üzemeltetők figyelmét arra, hogy még zárás előtt, akár több alkalommal vegyék magukhoz a bevételt, esetleg a pénzszállítást bízzák profi vagyonvédelmi cégre. Amennyiben ez nem megoldható, a veszélyeztetett időszakokban emeljék a kiszolgálói létszámot.

Alkalmazottak részére ajánlott magatartási formák:

Kísérjék figyelemmel a munkahelyük környezetében gyanúsnak ítéltető személy, vagy személyek megjelenését, mozgását. Jól nézzék meg külsejét, ruházatát. émi törzsszöveget

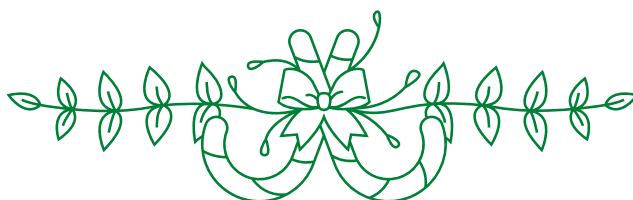
Gyanús lehet, ha valaki zavartan viselkedik, észlelhetően konkrét cél nélkül érkezik az üzletbe, és a viselkedése, öltözéke eltér a megszokottól. A gyanús jelenségről a lehető leghamarabb értesítsék a munkahelyi vezetőt – ha van, a biztonsági szolgálatot – a helyi rendőrséget, polgárőrséget.

Gyengülő vásárlói forgalom (nyitás, zárás, ebédidő) esetén ne hagyják magukra kollégájukat, sőt fokozzák éberségüket.

A nagyobb összegű pénzkezelést minden esetben végezzék a vásárlói forgalomtól elzárt helyen. A pénzkísérés, pénzszállítás céljából megjelenő személyeket, ha kell, ellenőrizték le az alábbi szempontok szerint:

- a szolgáltatás teljesítésére jogosult pénzkísérő érkezett-e
- az érkező tudja-e igazolni az adott munka elvégzésére való jogosultságát,
- amennyiben nem, a biztonsági cég arra illetékes vezetőjénél érdeklődjenek, hogy kit küldtek a pénzért.

Amennyiben van az üzletben biztonsági őr, a szükséges mértékig ismerjék meg a munkakörét. Hangolják össze a külső szemlélő számára nem észlelhető vészjelzéseiket.

Mi a teendő, ha bekövetkezett a rablás?

A támadó utasításainak vonakodás nélkül tegyenek eleget. Viselkedésükkel tűnjenek közreműködőnek, ugyanis az elsődleges cél az élet és testi épség megóvása. Jellemző ugyanis, hogy a rablási esetek többségében az elkövető már a közvetlen előkészületi fázisban feszült lelkiállapotba kerül, mely az elkövetés kezdetétől jórészt tovább fokozódik. Ebben az állapotban váratlan ingerhatásra általa előre nem tervezett cselekedeteket is végrehajthat.

Lehetőség szerint tanúsítsanak nyugalmat! Kerüljék el a támadó szemszögéből félreérthető, vagy indokolatlanul gyors mozdulatokat.

***Csak a lehető legkevesebb pénzt adják át a rablónak.
Lehetőleg annyit, amennyit a kasszában látni lehet.***

A riasztóberendezés működésbe hozására – ha az előzőekben még nem nyílt lehetőség – **kihasználhatják a felszólításra történő pénzelőkészítés, és átadás nyújtotta mozgási lehetőséget.**

Figyeljék meg alaposan a támadó arcát, testalkatát, ruházatát, fegyverét, illetve a fegyverként használt eszközt, és ha van, különös ismertető jegyét: tetoválás, akcentus, anyajegy stb. A rabló távozása után zárják be az ajtókat, nehogy visszatérjen a tett színhelyére.

Amennyiben mód kínálkozik rá, kísérik figyelemmel az elkövető menekülési útvonalát, eszközét.

A rablás után ne kezdjenek semmilyen öntevékeny intézkedésbe. Haladéktalanul értesítsék a rendőrséget a mobiltelefonról is ingyenesen hívható 112-es segélyhívó számon vagy a helyi rendőrség közvetlen telefonszámán.

A bejelentést követően a helyszínen várják meg a kiérkező rendőrfőnököt.

A bűncselekmény helyszínét ne változtassák meg! Ha ez elkerülhetetlen (pl.: elsősegélynyújtás, vagy közveszély elhárítás miatt) azt a kiérkező rendőrnek, illetve a helyszíni szemle bizottság vezetőjének jelezni kell.

Amennyiben a rablás során bankkártyájukat, mobiltelefonjukat is eltulajdonította az elkövető, a visszaélések elkerülése végett mielőbb tiltsák le.

Lakáskulcs elvitele esetén cseréltessék le az ajtó zárait. A mechanikai és elektronikai biztonságtechnikai berendezések együttes alkalmazása ajánlatos, hisz így a kulcsok eltűnése esetén is a riasztórendszer még nyújt bizonyos védelmet.

A rendőrségi feljelentés megtételekor, illetve azt követően a tanúkihallgatás alkalmával kérni fogják az eltulajdonított értékek listáját, azok sorszámát (mobiltelefon esetén IMEI számot), gyári és/vagy típus számot, egyedi azonosításra alkalmas jellemzőt. Nagymértékben segítheti a felderítést, ha az üzlethelységben lévő értékekről korábban készült fénykép vagy videó felvétel, melyet be tudnak mutatni a rendőrségnek. Ebből adódóan célszerű a vagyontárgyakról ún. „házi-leltárt” készíteni.

Legyen tudatos online vásárló, eladó és csomagküldő!

Az online kereskedelem, a bankkártyás fizetés és utalás terjedésével és népszerűségével a téma természetesen évről-évre aktuálisabb. Az idei évben jellemzővé vált a járványügyi helyzet miatt az online rendelés, kiszállítás, nem készpénzes fizetés előtérbe kerülése, ez azonban az ünnepek közeledtével még nagyobb teret hódít majd a kereskedelmi szektorban.

Ha vásárlóként:

- nem akar bűncselekmény (csalás vagy az adatainak jogosulatlan megszerzése) áldozatává válni;
- áldozattá vált, és kártérítést venne igénybe (bankkártyás fizetés esetén erre van lehetőség);
- sértetté vált és szeretne segíteni az elkövető azonosításában:

Ajánljuk figyelmébe az online vásárlás 11 aranyszabályát

1. Vásároljon megbízható forrásból!
2. Ellenőrizze a véleményeket és értékeléseket a kereskedőről, termékről!
3. Gondolja át kétszer, mielőtt fizet!
4. Használjon bankkártyát, amikor online vásárol!
5. Ellenőrizze, hogy a vásárlás nem jár-e ismétlődő díjfizetéssel!
6. Ne küldjön pénzt ismeretlen személynek!
7. Ne küldje el bankkártya-adatait e-mailen vagy lefotózva!
8. Ha nem vásárol, ne adja meg a kártyaadatait!
9. Ellenőrizze a weboldal fizetési biztonságát!
10. Győződjön meg az adatátvitel biztonságáról!
11. Mentse el az összes, online vásárláshoz kapcsolódó dokumentumot!

Ha eladóként az online felületeken biztonságosan és nyugodt lelkiismerettel akar értékesíteni, akkor az alábbi 5 tanácsot érdemes megfogadnia:

1. Ismerje termékét!
2. Ismerje ügyfelét!
3. Alkalmazzon biztonságos fizetési módszert!
4. Használjon megbízható házhozszállítási rendszert!
5. Tartsa biztonságban az adatokat!

És amit a fentiekhez át kell gondolnia:

1. vállalkozása felkészítése

ELADÁS BEVÉTEL

Tanácsok az e-kereskedelmi vállalkozások részére

1 KÉSZÍTSE FEL VÁLLALKOZÁSÁT!

MIT GONDOLJAK ELŐSZÖR VÉGI?

- Legyen tisztában vele, hogy mit árul!
- Válassza ki a fizetések fogadásának módját! (elektronikus fizetési szolgáltató)
- Válassza ki az áruküldés módját!
- Győződjön meg róla, hogy mindez biztonságos!

HOL KEZDJEM?

Szüksége lesz saját webshopra. Létrehozhat saját maga, vagy használhat meglévő online piacteret. Bármelyiket is választja, ne felejtse el bejegyeztetni a cége nevét és logóját!

HOGYAN VÁLASSZAK E-KERESKEDELMI PLATFORMOT?

Vizsgálja meg a legmegbízhatóbb piactereket, vegye figyelembe a szolgáltatásaikat és a biztonsági intézkedéseiket, valamint az általuk felszámított díjakat!

MI VAN, HA INKÁBB SAJÁT WEBOLDALT HOZNÉK LÉTRE?

Összeállíthat saját maga is egy moduláris webshoprendszert, vagy megbízhat egy professzionális vállalatot a weboldal megtervezésével és fejlesztésével.

HOGYAN ADHATOK EL ONLINE?

Termékek vagy szolgáltatások online értékesítéséhez szükséges egy megállapodás egy elektronikus fizetési szolgáltatóval. Keressen egy igényeink és költségvetésének megfelelő megoldást!

2. védekezésének megalapozása

2 ALAPOZZA MEG VÉDEKEZÉSÉT!

KIBERBIZTONSÁGI ALAPOK

Egyeztesse a lehetőségeket az elektronikus fizetési és a weboldal-szolgáltatójával: rendszeresen frissítse a szoftvereit, használjon erős jelszavakat, telepítsen tűzfalat és antivírus szoftvert. Ha lehetséges, vegyen igénybe professzionális IT szolgáltatást a weboldalának karbantartására!

ÜGYELJEN A FIGYELMEZTETŐ JELEKRE!

Léteznek eszközök, amelyek segítségével megállapítható, hogy az ügyfelek valódiak vagy sem. Legyen naprakész a földrajzi területének jellemző csalási módszereivel kapcsolatban.

VÉDELEM A CSALÁSOK ELLEN

Ismerje meg az ügyfeleit, annak érdekében, hogy:

- előreutalást vagy utánvétes vásárlást engedélyez nekik;
- meghatározza a szállítási módokat.

Az elektronikus fizetési szolgáltató tanácsot tud adni a csalások ellen.

ADATVÉDELEM

Győződjön meg róla, hogy a cége megfelel a GDPR előírásainak! Kérjen egyértelmű hozzájárulást az adatgyűjtéshez a felhasználóktól! Legyen átlátható az összegyűjtött adatokkal és azok felhasználásával kapcsolatban!

BELSŐ KIBERBIZTONSÁGI TUDATOSSÁGNÖVELÉS

Ha vannak alkalmazottai, győződjön meg arról, hogy ismerik a kiberbiztonságot. Biztassa őket a biztonsági szabályok betartására a cég és a fogyasztók adatainak védelme érdekében!

HELYREÁLLÍTÁSI TERV

Győződjön meg róla, hogy rendelkezik incidenskezelési tervvel! Rendszeresen mentse a weboldalát és adatait egy biztonságos külső szerverre vagy szolgáltatásba, ahonnan vissza tudja állítani azokat! (pl. egy zsarolóvírus támadása esetén)

3. a biztonságos eladás és bevétel feltételei

3 BIZTONSÁGOS ELADÁS ÉS BEVÉTEL

HOGYAN TUDOM ELLENŐRIZNI A VEVŐIM FIZETÉSÉT?
Igényelje az elektronikus fizetési szolgáltatójától a legfrissebb 3D Secure szolgáltatást!

HOGYAN TUDOM ELLENŐRIZNI A VEVŐIM SZEMÉLYAZONOSSÁGÁT?
Az elektronikus fizetési szolgáltatója segít azonosítani a megbízható vevőket.

HOGYAN FIZETHETNEK AZ ÜGYFELEK?
Az adott országtól függhet, hogy milyen fizetési módok elérhetőek. Tudjon meg többet a különböző lehetőségekről: bankkártyás fizetés, banki átutalás, utánvétel.

HOGYAN BIZTOSÍTHATOM A TERMÉKEK BIZTONSÁGOS KISZÁLLÍTÁSÁT?
Működjön együtt szorosan a logisztika partnerrel. Az átirányítást csak a megbízható ügyfeleknek engedélyezze, döntsön arról, hogy melyik küldeményt lehet átirányítani és melyiket nem. Engedélyezze a szállítási és aláírási megerősítést a kézbesítés igazolására!

4. A segítségkérés lehetőségei

4 KIHEZ FORDULHAT SEGÍTSÉGÉRT

Látogassa meg:
www.europol.europa.eu/ecommerce
oldalt további információkért!

Forduljon szakértő cégekhez, ha a biztosításról és a kockázatok csökkentéséről van szó!

Ha illegális tevékenységet tapasztal, forduljon a rendőrséghez!

EUROPOL | EC3 European Cybercrime Centre | MRC | NNT | Magyar Bankszövetség | #SELLSAFE

Ne váljon csomag-strómanná!

Az interneten újabb csábító munkalehetőség terjed, amivel sokakat megtéveszthetnek, ezért a kampány az erre való figyelemfelhívásra is kiterjed. A bűnözők álláshirdetésnek álcázva tévesztik meg a munkakeresőket. A munka egyszerűnek tűnik, a megbízó nevére érkezett csomagot át kell venni, majd továbbküldeni egy megadott címre. A könnyű pénzkereseti lehetőség azonban bűncselekményt rejthet, a jóhiszemű álláskereső általa bűnözők strómanjává, ezáltal büntársukká válik.

A Nemzeti Kibervédelmi Intézet kapcsolódó kisfilmjét [ide kattintva](#) tekintheti meg.

Forrás: police.hu

**A BAJBAN
MINDIG VAN
SEGÍTSÉG!**

112

**CSAKAKKOR HÍVJA,
HA VALÓBAN
SZÜKSÉGE VAN RÁ!**

www.prevenaciosportal.hu

*Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és
Boldog Új Évet Kívánunk!*

Hozzájárulásunkat adjuk ahhoz, hogy Kedves Olvasóink a Hírlevél tartalmát részben vagy egészben szabadon felhasználják, a célcsoportok felé eljuttassák. Kérjük azonban, hogy a terjesztés során hivatkozzanak arra, hogy a Hírlevelet a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya készítette.

IMPRESSZUM

**Kiadja: a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Rendőr-főkapitányság
Bűnügyi Igazgatóság Bűnmegelőzési Osztálya
Telefon: +36 56 501 654
E-mail: bunmeg.jaszmrnk@jasz.police.hu**

